

PUMPEN

STORA KORNÖ HAMN- OCH KULTURFÖRENING – EN FÖRENING FÖR ALLA OSS SOM ÄLSKAR KORNÖ

NR. 2 DECEMBER 2018

Blött uppdrag

Det gjordes många
gedigna insatser under arbetsdagarna.
Se bilduppslagen från året som gått.

Ordföranden har ordet

Snart har vi vatten

Det sensationella fyndet

Verksamhetsberättelse

Ordföranden har ordet

Hej alla vänner av Stora Kornö! Jag hoppas att ni har det bra i decembermörkret och förmodar att ni precis som jag längtar ut till ön. Några av oss besöker den också under de tunga månaderna, och jag kan meddela att allt är precis som vanligt. Tyst, men inte helt öde, ligger vår sten och tålmodigt väntar på oss alla.

Jag vill ta tillfället i akt och informera om två saker, nämligen om bodarna i hamnen och något om vår sophantering.

Bodarna i hamnen

Alla bodar i hamnen har sina ägare och årligt arrende betalas till föreningen. Det finns upprättade arrendeavtal som reglerar det mesta, bland annat att bodarna ska hållas i väl vårdat skick. Enligt styrelsens uppfattning är det en angelägen föreningsfråga, dvs en fråga för oss alla, att så också sker. Det innebär att man inte kan låta sin bod förfalla, men också att man måste vara noga med sitt materialval när man väl renoverar.

Vi kommer under nästa år att göra en inventering och återkomma till de bodägare där det finns starka skäl för åtgärder av olika slag. Vi hoppas på förståelse för detta, då avsikten är att bevara och vårda våra fina bodar.

Sopfrågan

Sedan den 1 april bedriver vi sophämtning med stöd av avtal med Västtransport och inte med stöd av Lysekils kommun. Vi, dvs. de båda Kornöarna och Gåsö, har ett gemensamt avtal med Västtransport, som i sin tur levererar soporna till Rambo.

Vi har utvärderat sophämtningen tillsammans med representanter från de andra öarna, och kan konstatera att det fungerat någorlunda ok i år, med några undantag mitt i sommaren då containern blev full.

Vi har dessvärre också konstaterat att det slängs fel saker och på fel ställen. Sen har vi också lärt oss vikten av att förankra våra "igloos" som försvann i höststormen och kunde hittas först med hjälp av dykare (tack för det **Anders Angberg**, och bröderna **Strömberg!**).

När det gäller kostnaden för sophämtning så stämde det nästan på öret med det som fakturerades ut i förväg i början av året. Med tanke på att vår egen sophämtning började först den 1 april, så riskerar 2019 års sophämtning att bli något dyrare. Några slutsatser inför nästa år är:

- att skyltningen om var och vad man får slänga måste följas,
- att vi kornöbor inte bara ska slänga rätt sopor utan också måste fortsätta att plocka upp felslängda sopor och slänga dem på rätt ställen, samt
- att komposteringen bland oss öbor måste öka. Genom att kompostera så kan vi minska antalet hämtningar, och det är den kostnaden som överskuggar alla andra kostnader för sophantering. Av detta skäl kommer vi att införa en differentierad taxa nästa år; det blir billigare för dig som sopsorterar. Tipset för dig som inte kommit igång med detta ännu är alltså att köpa en kompost och ta den med dig ut vid ditt första besök nästa år.

I detta nummer finns årets verksamhetsberättelse, massor av bilder från årets spännande händelser, en artikel om ett sensationellt fynd och mycket mer. Håll till godo!

God jul och gott nytt år!

Mats Eriksson,
Ordförande

PUMPEN

Stora Kornö Hamn- och
kulturförening
– En förening för alla oss
som älskar Kornö

Nummer 2 December – 2018

Tidningen startade år 2011,
Detta är nummer 15 sedan start

Ansvarig utgivare:

Mats Eriksson

Redaktör/layout:

Pierre Olofsson

Fotograf:

Kjell Willhed
om inte annat anges

ÄR DU INTRESSERAD AV GRAFISK FORMGIVNING? PUMPEN SÖKER NY REDAKTÖR/LAYOUTARE

Pumpens lilla redaktion söker nytt blod. Detta är det sjunde numret av Pumpen som jag har jobbat med och känner att det är dags att lämna över till någon ny hungrig förmåga.

Så tycker du det är roligt med färg, form och textredigering har du nu chans att sätta din prägel på detta lilla alster. Pumpen görs idag i InDesign och det finns mallar att jobba efter om man så önskar. Vill du jobba i annat program så går det också bra, bara mjukvaran kan skapa tryckanpassade PDF:er. Självklart får

du ta fram ny form för Pumpen. Det enda som är heligt är själva Pumpen och då menar jag **Mattias Adolfsson** illustration av Pumpen, den har sin givna plats i denna skrift. Du kommer jobba i tätt samarbete med **Kjell Willhed** som tar dom flesta av Pumpens fina bilder.

Är du intresserad är du varmt välkommen att kontakta mig så kan jag berätta mer.

Pierre Olofsson
0733-75 79 72,

pierreolofolofsson@gmail.com

Snart har vi vatten – boka arbetsdagar redan nu

I mars börjar vi. I juni har du lysekilsvattnet in i ditt hus. Om du gör din del av jobbet, förstås.

56 av 58 andelar har valt att ansluta sitt hus till lysekilsvattnet. Avtal är skrivet med entreprenören **Blue Orbis** som ska lägga ner ledningarna och koppla in dem i husen.

Men först ska det grävas. Om vintern inte blir alltför sträng börjar vi i mars när el- och telefonledningarna märkts ut.

Några personer avlönas för att gräva för stamledningen. Grävning för den sk stamledningen från stamledningen till husen ansvarar respektive fastighetsägare för.

4 arbetsdagar

För att projektet ska kunna genomföras krävs en viss insats av oss själva. Vi har därför lagt in fyra arbetsdagar. *Det är obligatoriskt att minst en person från varje hus deltar på minst tre av dessa fyra arbetsdagar.* Närvaro på arbetsdagarna noteras av projektgruppen.

På arbetsdagarna ska vi arbeta med stamledningen. Grävning av din servisledning får du göra under annan tid.

- Frigör och anteckna följande arbetsdagar:**
 - Fredag 19 april (långfredagen) 2019*
Arbetsdag 1 (grävning)
 - Lördag 27 april*
Arbetsdag 2 (grävning)
 - Torsdag 30 maj (Kristi himmelsfärdsdag)*
Arbetsdag 3 (återfyllning stamledning)
 - Fredag 31 maj*
Arbetsdag 4 (återfyllning stamledning)

Några saker till att tänka på:

- Lämna märkt (nr och namn) husnyckel till **Keith Blinkfyr** senast lördag 27 april.
- Se till att det finns plats att dra en elkabel från ditt säkringskåp till den plats där vattnet kommer in.
- Håltagning i muren/golvet är ditt eget ansvar. Det krävs en öppning om minst 90 mm. Du kan även köpa håltagningen av entreprenören. Det kostar 2 300 kr för murar upp till 30 cm tjocklek och 3 300 kr för murar tjockare än så.

Skicka e-post till stromberg.jens@gmail.com eller ring **0708-17 28 81** om du fortfarande har några frågor, synpunkter eller vill ha den fullständiga informationen som skickades till samtliga husägare i november.

Jens Strömberg

INGET BESLUT OM SPOLTOALETTER

Spring inte iväg och köp spoltoaletter! Det finns nämligen inte något beslut om att det är tillåtet att installera sådana. Varken med eller utan kvarn.

Det finns en rad omständigheter som gör att det inte är självklart att vi kan tillåta spoltoaletter på Kornö:

- Under stora delar av året används husen sporadiskt och kanske inte alls.
- Det nya avloppsnätet ligger inte frostfritt.
- På några ställen ligger avloppsrören inte med tillräckligt fall.
- Avloppssystemet innehåller tre pumpstationer utan någon slags skärande funktion.
- Avloppet har alldeles nyss blivit helt klart och dess funktion har inte hunnit testats ordentligt ännu.

Vi har anlitat en VA-konsult som kommer att hjälpa oss att utreda om vi kan använda spoltoaletter i framtiden och i så fall under vilka förutsättningar.

Räkna med att styrelsen fattar beslut senast i vår.

Jens Strömberg

13 AVLOPP ÄNNU INTE GODKÄNDA

När pumparna i Maa, Strana och i Hamnbua startade våren 2018 var det nya avloppet helt klart.

Så när som på en viktig punkt: avloppet från varje fastighet till stamledningen.

– Vi har varit inne i varenda hus och kollat så att avloppen är täta så att vi inte pumpar regn- eller grundvatten in till fastlandet eller förorenar vår vackra ö, berättar **Keith Blinkfyr**, som tillsammans med **Jens Strömberg** varit ansvarig för att kontrollera och godkänna avloppet från varje hus.

Från början var det färre än 20 hus som fick godkänt. Sen dess har många fastighetsägare bytt avlopp och sett till att vi inte släpper ut orenat vatten på Kornö. Gamla uttjänta keramikrör, sönderrostade järnrör och -brunnar har läckt på rätt många ställen på ön. Friluftsförbundet har installerat en fettavskiljare för att vårt avlopp inte ska korkas igen.

Fortfarande är det dock 13 hus som ännu inte fått sitt avlopp godkänt. Det innebär att de inte får använda de delar av avloppet som inte fått godkänt, som vi meddelade redan för ett år sen. Dessa fastigheter informeras separat.

– Vi vet att de flesta av dessa fastighetsägare har planerat att fixa till sitt avlopp under våren. Och så snart de fått godkänt är det givetvis fritt fram igen, säger Keith Blinkfyr.

Jens Strömberg

Det sensationella fyndet vid Sandviks backe

Stora Kornö fick elektricitet på 40-talet, och bränsle till kakelugnar och spisar som samlats i vikar och på ön var därefter inte lika eftertraktat. Något decennium senare fanns heller inte några betesdjur kvar. Utvecklingen medförde att ön sakta började växa igen, och dessutom i allt tilltagande grad.

Det är egentligen först de senaste tio- femton åren vi anlagt gemensam motkraft mot förbuskningen av ön, men å andra sidan, vilka krafter vi har satt in! Breviks hage och vägen mot Klingkyrka är nu öppen terräng, Kattebacken var nästan helt igenvuxen men är nu ordentligt öppen igen. "Skogen" runt Slätta håller vi efter och hagen till höger strax innan Sandvik, Sandviks backe, återtar för varje år alltmer den fulländade form som den hade en gång i tiden och är nu mer öppen än den varit på många decennier.

Tacka djuren

Det fina i kråksången är att det inte är en hopplös kamp. Tack vare våra djur, de senaste åren hästar men dessförinnan får, så kan hagarna hållas öppna. Nu i år har hästarna kunnat beta i tre olika hagar, och en av dem är den vid Sandviks backe. Vem vet, kanske kan vi snart ha både hästar och får i hagarna?

Bosättning eller svinstia?

Och det är vid Sandviks backe vi gjorde det sensationella fyndet, det var där vi upptäckte en lämning från forna tider; en tydlig husgrund som ligger invid berget, på andra sidan bäcken (i sydöstlig riktning, mot Lysekil). Vad är det för hus som har legat här?

Flera kloka personer har lämnat olika teorier och förklaringar: Någon föreslog att det skulle vara ett hus där man förvarade sprängmedel då sten bröts i Sandviksbergen (Anderssons stenhuggeri).

En annan föreslog att det skulle kunna vara fråga om lämningar från mycket tidiga bosättare från 15-1600 talet.

En tredje teori är att det är fråga om en svinstia från 1800-talet, som då sannolikt har ägts och använts av människor som bebodde Håskär. De skäl som talar för denna senare teori är huslämningen i sig; det är en liten husgrund, troligen alltför liten för att ha bebotts av människor, och stensättningen är dubbel,

dvs den har troligen varit isolerad med mossa eller något annat material. Teorin om att (den troliga) svinstian har använts av "Schillrarna", dvs av de som bodde på Håskär, bottnar i att Sandviks backe ägdes och brukades av just dem.

Vad tror du själv? Ta gärna en promenad till våren och beskåda denna fina lämning. Strax intill husgrunden finns ytterligare fynd som förbryllar; stenar som lagts samman med mankraft. Har det männne funnits såväl en svinstia som en ladugård nedanför berget?

Di gamle på utflykt

Sandviks backe är hur som haver vackrare än på mycket länge, bortsett från de gigantiskt stora ris- högarna som just nu ligger och väntar på någon eldbefängd kornöentusiast och torrt väder. Hö- garna kommer att vara borta till våren, och då blir hagen ännu öppnare och ännu vackrare. Målsätt- ningen är att denna hage ska bli mycket större och att inhägnaden ska gå längs med berget och börja någonstans strax efter Giljevattnets brunnar. Något av den "mysiga" skog man passerar på väg ned till Sandvik måste finnas kvar, tänker vi, men skogen längs med berget (i sydöstlig riktning) ska bort.

Om några år ska vi kunna promenera till "Gilje- backen", som ligger i sydöstlig riktning där berget tar sin början, och som man kommer att kunna nå om vi röjer som vi tänkt. Där var di gamle på utflykt med filt och kaffe i porslinskoppar för länge sedan.

Mats Eriksson

Verksamhetsberättelse för år 2018

Styrelsen för Föreningen Stora Kornö avger härmed följande verksamhetsberättelse för år 2018.

I den bistra vinterkvällen den 10 januari kallades hela styrelsen till polishuset i Göteborg, där årets första möte ägde rum. Två viktiga frågor fanns på agendan och den första gällde sopfrågan. Senare under våren tecknades ett avtal med bl.a. Västransport som har möjliggjort fortsatt sophämtning på ön, mer om detta under ordföranden har ordet i denna tidning. Den andra frågan gällde hamnboden och vattentoaletter (se nedan under "Hamnen").

Efter det första mötet har styrelsen haft ytterligare fyra protokollförda sammanträden under året; den 12 maj, den 8 juli, den 24 juli och den 23 september.

Den 8 juli var det årsmöte och då antogs följande förslag från styrelsen:

- De som komposterar sitt hushållsavfall ska få en lägre sophanteringskostnad
- En fartbegränsning utanför hamnen och i Smalsund ska införas. Vi kommer att återkomma till denna fråga i nästa nummer av Pumpen.

Föreningen Stora Kornö har nu genomfört sitt åtonde verksamhetsår. Vi är en förening för alla och bedriver all verksamhet på ön förutom den som avloppssamfälligheten och (för närvarande) Giljevattnet svarar för.

Styrelsen har vid två tillfällen under verksamhetsåret gett ut tidningen Pumpen, och resultatet av den andra utgivningen läser du just nu. Tack till redaktör **Pierre Olofsson**, som fixar det mesta av detta.

Föreningens verksamhet är uppdelad i olika utskott/verksamhetsområden. Varje utskottsansva-

rig ingår i styrelsen, men utskotten samlar många människor på ön som på olika sätt bidrar till öns bästa.

Det har varit hela fem arbetsdagar under verksamhetsåret, vilket troligen är rekord.

Sandvik

Jens Eriksson är utskottansvarig. Badbryggan och flotten har tagits i och upp, det senare ägde rum den 29 september prick kl. 14.00, varvid kunde konstateras att bryggorna till stor del tagit upp sig själva genom det extrema högvatten som inträffade veckan innan. Bryggorna ligger nu säkrade i bergen mellan Sandvik och trampolinen och väntar på att sjösättas till våren. I år har vi fått nya badbryggor, som **Bengt-Göran "Bebben" Dahlberg** har ordnat. Ett stort tack till Bebben för detta!

Utmarken inklusive parken

Thomas Lunneryd (utmarken) är utskottsansvarig. **Barbro Bergendahl** är ansvarig under styrelsen för parken.

Vi har för andra året i rad fått ut fem hästar som betar på ön, ett välkommen och viktigt inslag för att ön inte ska växa igen.

Den stora arbetsdagen ägde rum den 21 juli, då mycket blev gjort i utmarken och i parken.

Hamnen

Gunnar Bertén är hamnkapten. Under våren har det genomförts mycket arbete i hamnen och kanske framförallt med hamboden. Det är vårt härliga

gång av ungpensionärer, dvs **Gunnar Bertén, Keith Blinkfyr, Lars-Erik Eriksson, Ynge Nyberg** (och några ytterligare eldsjälar) som lagt ned stort arbete med vår hamnbod. Vi har nu två fungerande vattentoaletter installerade i hamnboden, vilka sattes i drift t o m före den stora VA-festen på Håskär.

Toaletterna är avsedda för båt-gäster, men beslut finns nu på att de kan användas av kornöbor när det inte är högsäsong, om man erlägger en avgift på 200 kr.

Planen är nu att isolera och renovera hamboden ytterligare. **Karin Amandusson** har ritat ett förslag på hur den ska kunna inredas med hygienutrymmen, tvättmaskin och dusch. Detta arbete återstår att göra, men kommer att ske så fort vi har tid. Och råd. Vi har lämnat in en ansökan till Thordénstiftelsen om bidrag, men det är i skrivande stund oklart om vi har framgång med detta.

Den 21 juli var det hamnfest, som alltid med fint väder. Som vanligt bestod menyen av dagsfärska smörgåsar. Stort tack till alla som höll i lotterier och loppmarknad.

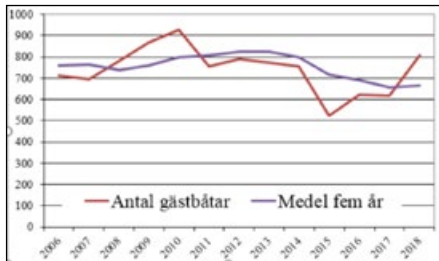
Arbetet med att bygga nya bodsvalar fortsätter och många nya fundament har nu gjutits. Nästa år kommer projektet att bli mer synbart, eftersom arbetet med att byta ut däckat då kommer att påbörjas. Mycket arbetet återstår dock och det kommer att ta ytterligare några år innan det är slutfört. Den långsiktiga planen är nämligen att ansluta bodsvalorna med Vahällebryggan. Arbetet leds av **Henrik Stranne** med hjälp av många, främst yngre och starkare kornöbor.

Planerna på spångar vid Kastet och att förena

hamnen med Smalsund fortsätter, vilket styrelsen fått mandat för vid tidigare hamnstämmor. Första steget är att sätta ut ett tiotal förtöjningsringar och anslag på Kastet att hamnavgift gäller även här. Nästa steg är att bygga totalt tre spångar, vilket krävs för att kunna promenera från bryggan till Smalsund. Det tredje steget är att placera ut bojar, på samma sätt

UPPFÖLJNING AV EKONOMISK PLAN

I den ekonomiska planen så skall vi ha ungefär 113 tkr vid årets slut nu 2018-12-31 med ett budgeterat överskott om 180 tkr för året. Bokslutet är inte klart men vi kan konstatera att det var 806 båtar som redovisades av hamnvakterna mot 616 för 2017. Därtill kommer mycket Swishbetalningar på för- och eftersäsong. Som framgår av grafen nedan är det inte rekord men ett av de bästa åren på 2000-talet.

som vi har utanför Piren. Arbetet pågår, men i saktamak eftersom det kostar pengar och mycket arbete, men den långsiktiga planen är denna.

Övrig verksamhet

Web-master för storakorno.se är **Sophie Rönnertz**, som löpande uppdaterar vår fina hemsida. Här fin-

ner ni viktiga datum, tidningen Pumpen och fina foton på ön och på de vackra öborna.

För styrelsen

Mats Eriksson

För närvarande har vi cirka 260 tkr i likvida medel men vi har amorteringar vid årsskiftet och vissa kostnader kvar på året, men vi kommer ändå att ligga före planen med cirka 200 tkr i likvida medel kommande årsskifte vilket är cirka 90 tkr över planen som var 113 tkr nu vid utgången av 2018.

Likviditetsprognos			
	2017	2018	2019
Lvda medel årets början	106	149	113
Årligt överskott	180	180	180
Amortering bank	-125	-125	-125
Räntor Svedbank	-27	-23	-19
Amortering Samfälligheten	-123		
Lägerbrygga	-13	-8	
Avloppsinvesteringar, netto, nedan	-299		
Medlemslån	450	-60	-60
Lvda medel årets slut	149	113	88

Emellertid så har vi ett antal stora utgifter framför oss de kommande åren så den bufferten behövs. Bland annat behöver vi investera i uppgradering av hamntoaletterna och duschutrymmen samt att få mer privat utrymmen för tvättfaten.

Vi kan själva konstatera och får kritik för att vi har för lite eluttag på piren. Skall vi behålla nivån med gästbåtar så behöver vi kunna erbjuda den standard som förväntas idag i form av el och bättre hygienutrymmen. Just nu utvärderas olika alternativ och vad de kan innebära rent ekonomiskt. Förhoppningsvis kan vi bli mer specifika i vårnumret.

Bland bodarna är mycket av det osynliga jobbet gjort med att förstärka pålarna, men också det billiga i form av betong. Kommande faser med virke kommer bli mer kostsamt varför vi behöver ha en buffert.

Lars Sundqvist

2018 var året då...

Text och bild Kjell Willhed

... flaggstängen
i hamnen flyttade
från hamnboden
till Vahälla.

... vi fick vatten till ön från
Lysekil. Här ser vi Yngve Nyberg
hämta vatten vid ett av två
tappställen.

... Maria Backman och Karin Amandusson
höll i lotteriet i samband med visafonen.

... vi hade flera arbetsdagar kombinerat
i hamnen, utmarkerna och Sandvik.

... det var invigning av Stora Kornös senast byggda sjöbod inom hamnområdet.

... det blev visafn trots att Inga Woldtz nyligen ådragit sig dubbla frakturer i axel/skulderpartiet.

... troligen världens första invigningsfest av en spoltoalett ägde rum, i alla fall på Stora Kornö och Häskär.

... bröderna Strömberg fick en lovlig hummer på 2.1 kg!

... det upptäcktes spännande lämningar av husgrunder vid röjning på Sandviks backe upp mot berget, mer om detta på sidan 7 i detta nummer av Pumpen.

... "Bebben" Dahlberg ordnade så vi fick nya fina badbryggor till Sandvik för att ersätta de gamla uttjänta med.

... hamnboden blev ca 50 % längre för att rymma pumpstationen som pumpar avloppsvattnet till reningsverket i Lysekil.

... Stora Kornö Sportklubb deltog med ett fokuserat team i årets version av Musselloppet i Lysekil.

Glöm inte att notera följande arbetsdagar
för att gräva vattenledningsnätet

- 1. Fredag 19 april (långfredagen)**
Arbetsdag 1 (grävning)
- 2. Lördag 27 april**
Arbetsdag 2 (grävning)
- 3. Torsdag 30 maj (Kristi himmelsfärdsdag)**
Arbetsdag 3 (återfyllning stamledning)
- 4. Fredag 31 maj**
Arbetsdag 4 (återfyllning stamledning)

Tack för i år!